

ἐνῶ οἱ Σκάλδοι, τὰς βαρβίτους αὐτῶν κρούοντες, ἦδον αὐτοσχέδιον δράπαν.

Ἄλλὰ τούτων πάντων, κατὰ τὰς συνθήκας, οὐδὲν μετέσχεν ὁ Χαράλδος, εἰς ὃν ἐν τούτοις ταχέως ἐδόθη ἑτέρα περίστασις πρὸς ἐπιδειξίν τῆς ἐξόχου αὐτοῦ ἀρετῆς. Ἦν ἤδη ἡ ἐνάτη ἀπὸ τοῦ ἀπόπλου νύξ, καὶ κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Βίκιγκος, ὁ στόλος προσήγγιζεν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Γαλλίας, ὅτε, περὶ τὴν δευτέραν φυλακὴν, ἀντήχησαν αἴφνης ὀξεῖς συριγμοί, καὶ ἀνέλαμψεν ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος τὸ κυανοῦν φῶς, τὸ ἀναγγέλλον τὴν προσέγγισιν σπουδαίου ἐχθροῦ· ὁ στόλος παρετάχθη ἀμέσως, καὶ ὑπέικων εἰς τὰς διὰ τῆς ναυτικῆς κόγχης διδομένης διαταγὰς, ἀπέμεινε κατὰ τὸ ἐφικτὸν ἀκίνητος, καθ' ὅσον τὸ σκότος ἦν ἔτι βαθύ. Ἄλλὰ μόλις ἡμίσεια παρῆλθεν ὥρα, καὶ ἰδοὺ αἴφνης, ὡσεὶ τῇ ἐπινεύσει τοῦ Χιμδουλ, ἐρυθρὰ διεχύθη ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος αἴγλη, ἀναπτυχθεῖσα ταχέως εἰς λαμπρὸν βόρειον σέλας, ὅπερ κατηύγαζε τὸ ἡμισυ στερέωμα. Ἡ θάλασσα, τὸ οὐράνιον ἀντανακλώσα φῶς, ἐκύλιε κύματα φλογερά, καὶ εἰς τὴν λάμψιν ἐκείνην ἐπεφάνη στόλος δλόκληρος, ἐπίσης εἰς μάχην παρατεταγμένους, καὶ εἰς ἐλαχίστην ἀναμένων ἀπόστασιν. Ἡ στιγμή ἦν κρισιμωτάτη ὁ Βίκιγξ Θώρστης, ὁρῶν ἀκινήτους τοὺς ἀντιπάλους, ἀπέσχεν ἐπίσης πάσης ἐπιθέσεως, καθ' ὅσον οὐδὲ ἡ πληθὺς, οὐδὲ ἡ φύσις αὐτῶν ἐπαρκῶς ἔτι διεκρίνετο. Ταχέως ὁμως τὴν ἀμφιβολίαν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ φωσφόρησιν διεδέχθησαν αἱ πρῶται τῆς αὐγῆς μαρμαρυγαί, καὶ τότε ἀπεδείχθη ὅτι ὁ ἐχθρὸς ἠρίθμει τούλαχιστον τριακόσια σκάφη. Ἐννοοῦντες ὅτι ἐπέκειτο ἀγὼν περὶ τῶν ὄλων, οἱ ἄνδρες τοῦ Θώρστου παρεσκευάζοντο ἐσπευσμένως, ὅτε ἀντήχησεν αἴφνης ἐκ τῆς ναυαρχίδος κραυγὴ ἀγαλλιᾶσεως.

— Ὁ Σίγυς, ὁ Σίγυς, ἀνέκραζεν ὁ γέρον Βίκιγξ, ὅστις προσεκτικῶς ἐτάσας τὴν ἐχθρικὴν ναυαρχίδα, ἀνεγνώρισεν ἀνελπιδίως ἀντίζηλον Βίκιγκα καὶ θανάσιμον πολέμιον· ὡσεὶ δὲ ταῦτην μόνον ἀναμένοντες τὴν παρόρμησιν, οἱ δύο στόλοι ἐπετέθησαν τότε μανιωδῶς κατ' ἀλλήλων.

Μακρὸς καὶ πεισματώδης ὑπῆρξεν ὁ ἀγὼν, καθ' ὅσον οἱ ἀντίπαλοι, ῥίπτοντες παράπλευρα τὰ σκαφίδια, συνεπλέκοντο ἐκ τοῦ συστάδην, καὶ διὰ τῶν ἀγχεμάχων ὄπλων κατεκρευοῦργούντο, οὐδὲ ζητοῦντες οὐδὲ παρέχοντες ἔλεος. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, καίτοι ἡρωικῶς ἠγωνίσθησαν οἱ τοῦ Θώρστου ἄνδρες, ἐφάνησαν ὑπερισχύοντες οἱ ἀντίθετοι, ὡς ἐκ τοῦ ὑπερβάλλοντος ἀριθμοῦ. Μάτην ὁ γέρον Βίκιγξ, κρατερῶς πρωταγωνιστῶν, παρόρμα τούς ἐπιλοίπους διὰ τε τῆς φωνῆς καὶ τοῦ παραδείγματος, ἡ θέσις αὐτοῦ ἀπέβαινε διαρκῶς κρισιμωτέρα, καὶ ἀνίσχυροι ἀντήχησαν

λύσσης ὠρυγαί, ὅτε εἶδον οἱ περὶ αὐτῶν ὅτι μοῖρα τοῦ ἐχθρικοῦ στολίσκου παρέπλεε τὴν ὄλην παράταξιν, ὅπως ἐπιτεθῆ ἐκ τῶν νότων. Τὸ πᾶν ἐφάνετο ἀπολεσθῆν, ὅτε πρὸς κοινήν κατάπληξιν, πλοῖον λαμπρῶς ἦδη ἀνδραγαθῆσαν κατὰ τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα, ἀποσπάται τῆς γραμμῆς, καὶ πλέει εὐθὺ πρὸς τὸ τῶν πολεμίων κέντρον. Τὸ παράβολον τοῦτο κίνημα ἐπισύρει τὴν γενικὴν προσοχήν, καὶ ἀντηχεῖ κραυγὴ ἐκ χιλίων στομάτων, « ἡ Ἑλλίδα, ἡ Ἑλλίδα! » Οὐδὲ ὑπῆρχεν ἀμφιβολία, καθ' ὅσον ὁ μέλας δράκων ἐφάνετο ὡσεὶ ἐμψυχωθεὶς καὶ βλοσυρῶς διασχίζων τὰ κύματα.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

[Ἐκ τῆς λαμπρᾶς Ἱστορίας τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ τοῦ Ἐ. Ρενάν ἐξελληνίσταμεν δύο κεφάλαια χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς Ἑστίας: Τὰ οἰκοδομήματα τοῦ Σολομῶντος καὶ Ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος. Παραθέτομεν σήμερον τὸ πρῶτον].

ΤΑ ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

Τὰ οἰκοδομήματα τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπῆρξαν τὸ θαυμαστότερον τοῦ Σολομῶντος ἔργον καὶ τὸ ὁποῖον ἀκριβῶς ἐνεποίησε τὴν μεγίστην αἰσθησίν εἰς τε τοὺς συγχρόνους καὶ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους του. Τοῦ Δαυὶδ τὰ κατασκευάσματα εἶχον περιορισθῆ εἰς μικρὰ τινα καὶ ἀσήμαντα, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς δραστηριότητος τοῦ διαδόχου του τὰ Ἱεροσόλυμα ἠδυνήθησαν νὰ ἀμιλληθῶσι πρὸς τὰς πόλεις τὰς λαμπροτάτας τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Φοινίκης. Εἶναι ἀληθές ὅτι τὴν ἔκτισιν ταύτην τῆς τέχνης ἐν Παλαιστίνῃ δὲν ἐχαρακτήριζε πολλὴ πρωτοτυπία, διότι ἡ Αἴγυπτος παρέσχε τὰ ὑποδείγματα καὶ ἡ Τύρος ἐπέμψε τοὺς λιθοτόμους, τοὺς ἀρχιτέκτονας, τοὺς ὠραϊστάς καὶ τοὺς χαλκοπλάστας, ἀλλ' ἡ ἐποχὴ ἦτο κατάλληλος. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς αἰγυπτιακῆς τέχνης εἶχε παραχθῆ τότε ἐν Φοινικῇ ῥυθμὸς αὐστηρὸς μὲν ἐν τῷ συνόλω, ἀλλ' εἰς τὰ καθέκαστα περικομψος, τοῦ ὁποῖου τὴν ψυχὴν, οὕτως εἰπεῖν, ἀπετέλουν τοῖχοι ὀμαλοὶ καὶ λίαν ἐπιμεμελημένης ἐργασίας. Ἐπενδύματα δὲ ἐκ ξύλων γλυπτῶν καὶ ἐπιχρύσων, ἀπειροπληθῆ ἐκ χαλκοῦ ἐπιθέματα, ζωηρὰ πολυχρωμία, πλούσιαι βαφαί, ἐδίδον εἰς τὰ οἰκοδομήματα ἐκεῖνα ἄπειρον ζωὴν καὶ χάριν.

Τὸ ἔδαφος τῶν Ἱεροσολύμων παρεῖχεν ἐξαιρετικὴν ὕλην πρὸς λιθοδομίαν, τὸ μαλεξί, σκληρὸν τιτάνωδον λίθον, τιμώμενον καὶ τῶρα ἀκόμη, ἀλλ' ἡ ζυλεία τῆς Ἰουδαίας ἦτο πολὺ μετρία. Ὁθεν συνωμολογήθη ἐμπορικὴ σύμβασις μεταξὺ Χιράμ τοῦ βασιλέως τῆς Τύρου καὶ τοῦ Σολο-

μῶντος. Αἱ μεταλλικαὶ οὐσίαι ἦσαν σπάνιαι καὶ ἡ ἀπ' εὐθείας συναλλαγή ἴσχυεν ἀκόμη τότε, συνωμολόγησαν λοιπὸν ὁ μὲν Σολομῶν νὰ παρέχη εἰς τὸν Χιράμ τὰ πρὸς χρῆσιν τοῦ οἴκου του σιτηρὰ καὶ τὸ ἀναγκαιοῦν ἔλαιον, ὡς ἀντάλλαγμα δὲ νὰ λαμβάνη παρὰ τοῦ Χιράμ ὅσα ξύλα κέδρινα καὶ πεύκινα ἤθελε χρειασθῆ. Ὁ Λιβάνος ἦτο τότε κατάφυτος ὑπὸ δένδρων ῥητινωδῶν, τῶν ὁποίων ἕνεκα τῆς εἰς τὴν χώραν ἐκείνην ἐλεύσεως πυκνοτέρου πληθυσμοῦ ἀπεγυμνώθη ἀπὸ τιων αἰώνων. Ἐκεῖνα δὲ τὰ δένδρα παρέχον τὴν ἀρίστην οἰκοδομικὴν ξυλείαν. Οἱ Σιδῶνιοι εἶχον τὴν τέχνην τοῦ νὰ κόπτωσι θαυμασίως τὰ δένδρα, νὰ καταβιβάζωσι τοὺς κορυμμοὺς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκεῖ δι' αὐτῶν νὰ κατασκευάζωσι σχεδιάς, τὰς ὁποίας ἔπειτα διηθύθουν ὅπου ἤθελον. Ἡ ἐργασία αὕτη ἔλαβε διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐν Ἱερουσόλοις οἰκοδομῶν μεγίστην ἀνάπτυξιν. Ὁ Σολομῶν ἐπλήρωσε τὸ μίσθωμα τῶν Φοινίκων ἐργατῶν καὶ ἔπεμπε πρὸς ἐπικουρίαν καὶ χιλιάδας Ἰσραηλιτῶν, οἵτινες οὕτω ἤρχιζον νὰ μορφώνωνται εἰς τὸ ἔργον ἐκεῖνο. Αἱ σχεδίαὶ ὠδηγοῦντο εἰς ὠρισμένον τῆς ἀκτῆς μέρος παρὰ τὰ Ἱερουσόλυμα, οἷον εἰς τὴν Ἰόππην, ἐκεῖ δὲ οἱ Φοινίκες διέλυον τὰς σχεδιάς, οἱ δὲ δούλοι τοῦ Σολομῶντος μετέφερον τὰ ξύλα.

Πάντα ταῦτα ἀπετέλουν βαρυτάτας ἀγχαρείας διὰ τοὺς Ἰσραηλίτας, μάλιστα δὲ τὸ ἐργαδέστερον αὐτῶν μέρος πρέπει νὰ ἐβάρυνε τοὺς Χαναναίους. Ἡ δὲ ὑπηρεσία εἶχεν ὀργανωθῆ οὕτω πως, ὥστε οἱ ἐργάται κατὰ διαδοχὴν παρέμενον ἐπὶ ἕνα μὲν μῆνα ἐπὶ τοῦ Λιβάνου ἐπὶ δύο δὲ ἐν τῷ οἴκῳ των. Ἡ μεταφορὰ ἐγένετο διὰ τῆς ἰσχύος μόνον τῶν βραχιόνων, ἐπιστάται δὲ ῥαβδοφοροῦντες ἐφρόντιζον νὰ διατηρῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν ζωηρὰν καὶ ἐνεργὸν τὴν νευρικὴν δύναμιν τῶν ταλαιπώρων ἐργατῶν, οἵτινες ἦσαν ἐξευγμένοι εἰς τὴν ἀγχαρείαν ἐκείνην.

Ἐν τοσοῦτῳ δὲ οἱ λιθοτόμοι ὤρυσσον ἀδικακόπως τὸ ἔδαφος τῆς τε Ἱερουσαλήμ καὶ τῶν περιχώρων. Ὁ λίθος τῆς Ἰουδαίας ὅπως καὶ τῆς Συρίας καθ' ὅλου εἶναι τοιαύτης φύσεως ὥστε δύναται νὰ γείνη ἡ ἐξαγωγή του κατ' ὄγκους μεγάλους πολλῶν μέτρων. Μετεχειρίζοντο δὲ τὰ ὑπερμεγέθη ἐκεῖνα παραλληλεπίπεδα ὡς ὑποβάσεις καὶ ὡς θεμέλια τῶν οἰκοδομῶν καὶ τὰ ἐξήγον μάλιστα ἐκ τῶν λατομείων, ἀτινα καὶ τῶρα ἀκόμη φαίνονται ὑπὸ τὸ ἔδαφος τῆς Ἱερουσαλήμ, τότε ὅμως ἦσαν ἐκτὸς τῆς πόλεως. Οἱ φοινίκες ἐπριόνιζον τοὺς λίθους μετέχνην θαυμασίαν, κατ' ἐξοχὴν δὲ οἱ κάτοικοι τῆς Γεβάλ, τῆς Γύβλου τῶν Ἑλλήνων, ἐφημίζοντο ὡς λιθοξοῖοι ἀριστοί. Γυβλίται λοιπὸν φαίνεται ὅτι διηθύθουν τὰς ἐργασίας τῶν λατομείων τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν

αὐτῶν ἐργάζοντο Ἰσραηλίται καὶ Τύριοι. Τὸ φοινικικὸν στοιχεῖον ἦτο τὸ ἐπικρατέστερον, οἱ δὲ ἄνθρωποι ὠμίλουν καὶ ἔγραφον πρὸς ἀλλήλους εἰς γλῶσσαν φοινικικὴν. Εἶναι δὲ πιθανὸν ὅτι θὰ κατόκουν ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα τῶρα κεῖται τὸ χωρίον Σιλωάμ.

Τὸ πρῶτον οἰκοδόμημα τὸ ὁποῖον ὁ Σολομῶν προσέταξε νὰ γείνη εἶναι τὸ ἀνάκτορον τῆς θυγατρὸς τοῦ Φαραῶ, ἣν εἶχε νυμφευθῆ, διότι φαίνεται ὅτι ὁ βασιλεὺς πολλὴν εἶχε προθυμίαν νὰ προσφέρῃ πρὸς τὴν Αἰγυπτίαν βασιλοπαιδὰ κατωικίαν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον ἀναξίαν ἑαυτῆς. Μετὰ τοῦτο δὲ ἐξηκολούθησε τὴν κατασκευὴν τοῦ τείχους, ὅπερ εἶχεν ἀφήσῃ ἀτελὲς ὁ Δαυὶδ καὶ παρέσχεν οὕτως εἰς τὴν πόλιν ἀδιάκοπον ὀχύρωμα, ἀμυντικὸν ἔργον, τοῦ ὁποίου ἕως τότε ἔστειροτο.

Ἡ πόλις, ἣτις πρὸ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Δαυὶδ, περιωρίζετο εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ ἀνατολικοῦ λόφου, ταχέως ἐξετάθη πρὸς δυσμὰς, ἐπλήρωσε τὸ μεταξὺ τῶν δύο λόφων κενὸν διάστημα καὶ ἐκάλυψε καὶ τὸν ἕτερον βουνόν, ὅστις ἦτο εὐρύτερος. Τὸ τείχος παρεῖχε πρὸς βορρᾶν γραμμὴν σχεδὸν εὐθεῖαν ἐκτεινομένην ἀπὸ τοῦ ναοῦ μέχρι τῆς γωνιαίας πύλης, ἣτις ἀντιστοιχεῖ περίπου πρὸς τὴν σημερινὴν πύλην τῆς Ἰόππης. Ἡ γωνία θὰ ἐσημειοῦτο ἐξ ἀπαντος ὑπὸ τινος ὀγκώδους οἰκοδομικοῦ ἔργου, ὅπερ ἀντικατέστησε βραδυτέρον ὁ βαρὺς πύργος ὁ νῦν καλούμενος *el-Kalāa*. Τὸ τείχος διηθύθησε τοὺς πρόποδας τῶν κλιτύων, μέχρι τῆς ἄκρας τοῦ δυτικοῦ λόφου, ὃν καὶ περιεκύκλωνε. Ἐπειτα ἤρχετο πρὸς τὰ κάτω καὶ συνηνοῦτο πρὸς τὰς ἐσχάτας κλιτύας τῆς Πόλεως τοῦ Δαυὶδ, κατὰ τὰ μνηματὰ τῶν βασιλείων. Ἡ ἔκτασις αὕτη ἦτο περίπου κατὰ τὸ ἡμισυ μικροτέρα τοῦ χώρου ὃν κατέχει ἡ νῦν πόλις. Ἀλλὰ τὸ ἐμβαδὸν τῆς ἀρχαίας πόλεως καὶ τὸ ἐμβαδὸν τῆς νέας δὲν ἕταυτίζοντο, διότι τὸ τείχος περιελάμβανε πρὸς δυσμὰς καὶ τόπους, τοὺς ὁποίους ὁ περίβολος τῶν μέσων αἰώνων εἶχεν ἀφήσῃ ἔξω. Τοιαύτη λοιπὸν περίμετρος θὰ ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ πληθυσμὸν δεκάκις χιλίων περίπου κατοίκων.

Ἐν ᾧ δὲ μετ' ἐπιμελείας ἐξηκολούθουν τὰ δημόσια ταῦτα ἔργα, ὁ βασιλεὺς ἀνφοδοῦμαι ἐξ ὀλοκλήρου τὸν ἰσχυρὸν μὲν ἀλλὰ μικρὸν οἶκον, ὅστις ἐπήρκει ἄλλοτε εἰς τὴν νηπιάζουσαν βασιλείαν τοῦ Δαυὶδ. Τὰ ἔργα δὲ ταῦτα παρετάθησαν ὡς λέγεται, ἐπὶ δέκα καὶ τρία ἔτη. Τὰ παλάτια τῆς Καρνάκ, τοῦ Λουξῶρ καὶ πρὸ πάντων τῆς Μεδινῆ-Ἀβουῦ δύνανται ἀκόμη νὰ δώσωσι μίαν ιδέαν περὶ τοῦ τί ἦτο ὁ οἶκος τοῦ Σολομῶντος.

Κατὰ πρῶτον ὑπῆρχε τὸ *ai-lam taw stulaw*.

εἶδος περιστυλίου αἰθούσης, ἣτις ἀπετέλει τὰ προπύλαια οὕτως εἰπεῖν τῆς αἰθούσης τοῦ θρόνου, τοῦ αἰλάμ τῶν θρόνων ἢ αἰλάμ τοῦ κριτηρίου, ὅπου ὁ βασιλεὺς ἔκρινε καὶ ἐδέχετο εἰς ἀκρόασιν καὶ ὅπερ ἦτο ἠεροφωμένον ἐν κέδρῳ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἕως τοῦ ἐδάφους.

Ὁ θρόνος, εἰς ὃν ὁ βασιλεὺς ἀνέβαινε δι' ἐξ ἀναβαθμῶν ἦτο θαῦμα τέχνης. Ἦτο δὲ ἐλεφάντινος καὶ περιεχρυσωμένος χρυσοῦ δοκίμῳ. Καὶ ἦσαν προτομαὶ μύσχωρ τῷ θρόνῳ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ καὶ χεῖρες ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς καθέδρας καὶ δύο λέοντες ἐστηκότες παρὰ τὰς χεῖρας καὶ δώδεκα λέοντες ἐστῶτες ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀναβαθμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν. Θαυμαστά ἦσαν καὶ τὰ σκευὴ τοῦ βασιλείως, πάντα χρυσᾶ καὶ δὲν ὑπῆρχε δι' ὅλου ἀργύριον, ὅτι οὐκ ἦν λογιζόμενον ἐν ταῖς ἡμέραις Σολομῶντος.

Τοῦτο ἦτο, οὕτως εἰπεῖν, τὸ δημόσιον μέρος τοῦ οἴκου τὸ εἰς πάντας προσιτόν. Ἐπειτα ἤρχετο ἐν ἰδίᾳ αὐλῇ ἢ οἰκῆσις τοῦ βασιλείως κεκοσμημένη ὅπως καὶ ἡ αἴθουσα τοῦ θρόνου, ἔπειτα δὲ τὰ δώματα τῆς βασιλείσης, τῆς θυγατρὸς Φαραῶ, ἀνάλογα πρὸς τὰς προηγουμένας αἰθούσας καὶ τέλος ὁ γυναικωνίτης, περὶ οὗ κατὰ τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐπιζόμενα οὐδὲν λέγει ὁ περιγράφων ταῦτα. Περιεκυκλοῦτο δὲ τοῦ Σολομῶντος τὸ παλάτιον ὅπως καὶ ὁ ναὸς ὑπὸ τριῶν στίχων λίθων ἀπελεκήτων καὶ ἐνὸς στίχου κεκολλημένης κέδρου.

Ἐκτὸς τοῦ μεγάλου τούτου συνόλου τῶν οἰκοδομῶν, αἵτινες συνείχοντο πρὸς ἀλλήλας, ὑπῆρχεν ὁ καλούμενος δρυμὸς τοῦ Λιβάνου. Τῷ ὄντι δὲ τὸ ἰσόγειον πάτωμα τοῦ περιέργου ἐκείνου οἰκοδομήματος ὁμοιάζε πρὸς δρυμὸν εἶτε δάτος. Ἄς φαντασθῆ τις εὐρεῖαν ὀρθογώνιον αὐλὴν, ὅπως τὰ κτίσματα τῆς Χεθρών, ἐκ λίθων μεγάλων, μὲ μίαν μόνην θύραν καὶ σχεδὸν ἄνευ παραθύρων. Τέσσαρες στίχοι στύλων κεδρίνων ὄρθουντο παραλλήλως πρὸς τὸν τοῖχον καὶ ἀπετέλουσαν τέσσαρας ἑκατέρωθεν στοάς. Ὁ περίπατος οὗτος ἐστεγασμένος διὰ σανιδώματος ἐχρησίμευεν ὡς ὑποστήριγμα εἰς τρεῖς ὀρόφους δωματίων, ἅτινα ἀνῆρχοντο κατὰ μήκος τοῦ τοίχου. Ὑπῆρχον δὲ δέκα καὶ πέντε δώματα ἐν ἑκάστῳ ὀρόφῳ, τεσσαρακονταπέντε ἐν συνόλῳ. Τὰ δὲ παράθυρα περιεβάλλοντο διὰ ζυγωμάτων κεδρίνων. Τοιαῦτα κτίσματα θὰ ἦσαν κατὰ πολὺ ὅμοια πρὸς τὰς οἰκίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τὰς ἐκτισμένας διὰ ξύλων συμπλεγμένων μεθ' ἐνὸς μεγάλου τοίχου ὡς ἐπερείσματος.

Ὁ δρυμὸς τοῦ Λιβάνου ἐχρησίμευεν ὡς ὄπλοστάσιον. Ἐφυλάσσοντο δὲ ἐκεῖ διακόσιαι μεγάλαι ἀσπίδες καὶ τριακόσιαι μικραὶ κεχυσμέναι, ὅπλα παρατάξεως, ὠρισμένα διὰ τοὺς

σωματοφύλακας, πρὸς οὓς δὲν ἐδίδοντο παρὰ καθ' ἕκαστον ἡμέρας ἐκεῖνοι ἔμελλον νὰ κάμωσι χρεῖσιν αὐτῶν.

Οὐδὲν ἐν τῇ νεωτέρᾳ τέχνῃ δύναται νὰ δώσῃ μίαν ἰδέαν τοῦ ρυθμοῦ τῶν παραδόξων ἐκείνων οἰκοδομήσεων, αἵτινες ἐνεδείκνυον τὴν ἐναντιώσιν ἀφ' ἐνὸς μὲν ὄγκου βαρυτάτων ἀφ' ἑτέρου δὲ παρακρεμασμένων μερῶν ἐλαφροτάτων. τὰ ὅποια ὡς τινα προστέγια, πολλάκις πολυόροφα, ἦσαν προσηρημένα πρὸς τοίχους ὑπερμεγέθεις. Ἡ ἀρίστη ξυλεία, ἣν τὰ Ἱεροσόλυμα ἐλάβανον ἀπὸ τοῦ Λιβάνου παρεῖχεν εἰς τὰς οἰκοδομὰς ἐκείνας χαρακτηῖρα ἴδιον, ὃν δὲν ἐγνώρισαν οὔτε ἡ Ἑλλάς οὔτε ἡ Αἴγυπτος. Εἰς μόνον ὄγκηρός λίθος ἀπετέλει τὸ ὅλον βάθος τοῦ τοίχου καὶ διὰ τοῦτο ὁ ὄγκος ἐκεῖνος ἐπιμελέστατα ἐλεικνίετο διὰ τριβῆς καθ' ὅλας του τὰς ἐπιφανείας καὶ οὐδὲν μέρος αὐτοῦ ἀφίνετο ἄξεστον. Αἱ βάσεις ἀπετελοῦντο ὑπὸ λίθων ὀκτῶ ἢ δέκα πήχεων, αἱ δὲ στρώσεις αἱ ὑπεράνω τῶν βάσεων ἐκ μικροτέρων λίθων ἀνατετραμμένων καὶ πάντων ἴσου μεγέθους, οἵτινες ἐτάσσοντο κατὰ τὸν τρόπον, ὃν οἱ Ἕλληες ὠνόμαζον ἰσόδομον. Τέλειος τύπος τοῦ εἶδους τούτου τῆς οἰκοδομίας εἶνε ὁ μέγας περίβολος τῆς Χεθρών, ὅστις ἴσως οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ὁ ἐξωτερικὸς σκελετὸς κτίσματος παρεμφεροῦς πρὸς ὅτι ἐπὶ Σολομῶντος ἦτο ὁ δρυμὸς τοῦ Λιβάνου.

Ἐκτὸς δὲ τῶν μεγάλων ἐκείνων οἰκοδομῶν τῆς Ἱερουσαλῆμ ἐκτίσεν ὡς φαίνεται καὶ ἐπαύλεις ὁ Σολομῶν ἐπὶ τοῦ Λιβάνου, ἴσως ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ ἄνω Ἰορδάνου. Ὁ βίος ὁ ἀνθρώπινος, ὁ βίος τοῦλάχιστον ὁσημιτικὸς, ἦτοεὼς τότε τόσον αὐστηρὸς καὶ ἀνέραστος, ὥστε ὁ νέος οὗτος τρόπος τοῦ ζῆν, τοῦ ὁποίου εἰσηγητὴς ὑπῆρχεν ὁ Σολομῶν, ὁ ἐπιθυμῶν πᾶσάν του ἐπιθυμίαν νὰ πληρώσῃ, ἐφάνη παράδοξος, καινοφανὴς καὶ σχεδὸν ἀσεβής. Καὶ ἐθεώρησαν λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι ὡς τινα ὑλιστικὸν χρυσοῦν αἰῶνα ἀπατηλῆς λάμπειας τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν «ἔδωκεν ὁ βασιλεὺς τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἐν Ἱερουσαλῆμ ὡς λίθους, καὶ τὰς κέδρους ἔδωκεν ὡς συκαμίνας τὰς ἐν τῇ πεδινῇ εἰς πλῆθος.» Καὶ συνεσώρευσαν ὁμοῦ ὡς ἐν ὄνειρῳ πᾶν ὅ,τι παιδικὴ πολυτέλεια ἐπιθυμεῖ καὶ λατρεῖται χρυσίον, λίθους πολυτίμους, ἀρώματα, γλυπτὰ ἀγγεῖα, ἵππους, ἄρματα, ἐνδύματα πολυτελῆ. Ἐγεννήθη δὲ ἐκ τούτου παράδοσις τις μυθικὴ, πλήρης ἐπιποθήσεως ἄμα καὶ ὀργῆς, ἀναφερομένη εἰς τὰ τεσσαράκοντα ἐκείνα ἔτη βεθῆλου ζωῆς, καθ' ἃ ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ λησμονῶν ἐπ' ὀλίγον τὴν κλησιν αὐτοῦ τὴν θρησκευτικὴν, εἶχεν ἴδη ὅτι καλὸν πράγμα εἶναι ἡ ἀπόλαυσις. Σ.

